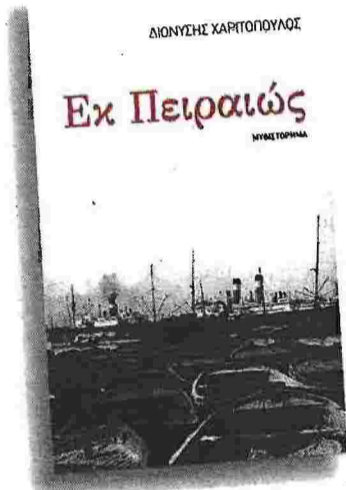

Ο Πειραιάς, η μελαγχολία και η Billie Holiday

Δυο ελληνικά μυθιστορήματα, το «Εκ Πειραιώς» και «Το μυστικό της Έλλης», μαζί με μια επανέκδοση της αυτοβιογραφίας της Billie Holiday, ξεχωρίζουν στις προθήκες των βιβλιοπωλείων

Ξενοφών Μπρουντζάκης

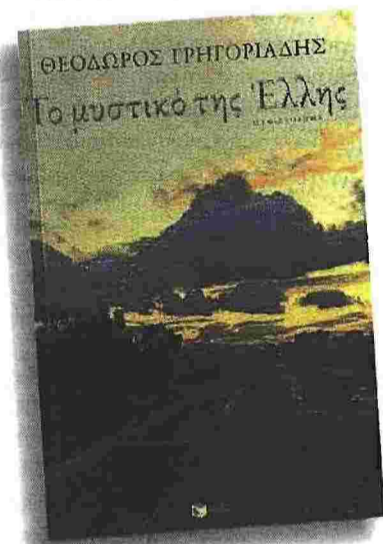
Εκ Πειραιώς
 Διονύσιος Χαριτόπουλος
 Εκδόσεις: Τόπος
 Σελ.: 416

Εκ Πειραιώς τα ωραία: ένας άγριος κόσμος, ζόρικος, σκληρός, ανελέητος, πρωτογενής, ξεχωριστός και εν τέλει έντονα ανθρώπινος. Στο νέο βιβλίο του Διονύσιου Χαριτόπουλου, του συγγραφέα που μας έχει τιμήσει με τον «Αρχηγό των Ατάκτων», ο πιτσιρικάς ήρωάς του παρατηρεί στους δρόμους των Μανιάτικων τη διαφορά που έχουν τα αμερικάνικα φέρετρα, με «τα μακριά μεταλλικά χερούλια», που φτάνουν από τον πόλεμο της Κορέας από εκείνα της γεγονιάς του με «τις κίτρινες σανίδες» που κάθε τόσο γεμίζουν μ'ένα... απρόσεκτο πτώμα, θύμα τις περισσότερες φορές ενός καυγά, μιας παρεξήγησης, μιας παραπάνω κουβέντας. Το μυθιστόρημα αυτό βασίζεται ουσιαστικά σε δυο βιογραφίες που η μια συμπληρώνει την άλλη: αυτή

Εκ Πειραιώς
 Διονύσιος Χαριτόπουλος
 Εκδόσεις: Τόπος
 Σελ.: 416

της πόλης του Πειραιά και κείνη του οκτάχρονου που κρατά τις λογοτεχνικές του αποστάσεις από τον συγγραφέα του, αλλά δεν είναι άλλος από τον ίδιο τον συγγραφέα. Εξ απαλών ονύχων, ο πρωταγωνιστής περιπλανιέται στους δρόμους του λιμανιού, για να γευτεί από πρώτο χέρι τη συναρπαστική γοητεία του

τρόμου – εκεί που οι σκοτωμένοι δεν ξαναφάνονται ποτέ στα γύρω στενά... Το ανέπαφο από τον έξω κόσμο ήθος κρατά τη ζωή σε απόσταση από το εύκολο συναίσθημα και τον ίσιο δρόμο, στις άγριες συνοικίες του λιμανιού στη δεκαετία του '50, με τα όνειρα που ξέφτισαν προτού ν'ανθίσουν. Η φτωχολογιά δεν έχει φίλους, δεν συγχωρεί πριν από όλα τον εαυτό της, πόσο μάλλον τους εχθρούς της. Όλος αυτός ο απόκοσμος θίασος της λούμπεν εκδοχής της ζωής με τους αγίους της και τα δικά της θαύματα, περνά μπροστά από τα ματιά ενός παιδιού με φλέγμα ενήλικα. Ο Χαριτόπουλος στο «Εκ Πειραιώς» μας εκμυστηρεύεται εκ βαθέων την πειραιώτικη ανθρωπογεωγραφία με βιωματική αμεσότητα και λογοτεχνική γοητεία.

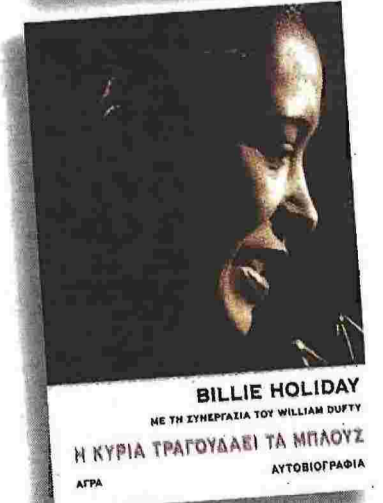
Το μυστικό της Έλλης
 Θεόδωρος Γρηγοριάδης
 Εκδόσεις: Πατάκης
 Σελ.: 272

Ο Γρηγοριάδης μοιάζει με τον επισκέπτη που μπαίνει στο σπίτι σιωπηλά κι αθόρυβα από την πίσω πόρτα, αλλά βγαίνοντας μπορεί να σου περιγράψει λεπτομερώς την πρόσοψη! Ο τρόπος που πλησιάζει ανθρώπους και καταστάσεις είναι αισθαντικά εσωτερικός – τον ενδιαφέρει ό,τι ακριβώς μεγαλώνεται μέσα από τη λεπτομέρεια. Μεγάλο του προσόν, η απλότητα της αφήγησης: ζωντανή, απέρριπτη, δυναμική. Το σκηνικό του, μια - δυο παραδοσιακές αθηναϊκές συνοικίες που κρατούν δεσμούς με τον παλιό κόσμο και διατηρούν τη γοητεία της φθοράς που γεννά νοσταλγίες πάντα ευπρόσδεκτες. Η ρυμοτομία της νέας του ιστορίας ισορροπεί επιτυχώς ανάμεσα στην παράδοση και τον άγριο εκμοντερνισμό, σε

Το μυστικό της Έλλης
 Θεόδωρος Γρηγοριάδης
 Εκδόσεις: Πατάκης
 Σελ.: 272

συνδυασμό με τον χρόνο των συμβάντων – αρχές της καταναλωτικής μας κατακρήμνισης, γύρω στο 2010. Το σκηνικό, ιδανικό για μια σύγχρονη πενηντάρα φιλόλογο που βρίσκεται αντιμέτωπη με την προσωπική της κατάρρευση – ή κρίση, αν προτιμάτε... Αλλά κι ο συμπρωταγωνιστής

της δεν πάει πίσω. Ο Αντώνης, ένας τριαντάρης παντρεμένος με παιδί και άνεργος, ζητά τη δική του διέξοδο στο αδιέξοδο του προσωπικού του κόσμου. Το παρακμιακό σκηνικό είναι έτοιμο και δουλεμένο με ξεχωριστή μαστοριά. Από και και πέρα, ο έρωτας του νεότερου κατά μια εικοσαετία Αντώνη με τη «φιλολόγισσα» παίρνει τον δρόμο του, παράλληλο με αυτό της συνοικίας αλλά και της εποχής. Παρακμή, αδιέξοδα, μια ζωή στην ουσία δίχως μέλλον, δεν αφήνουν πολλά περιθώρια πέρα απ' τη διαχείριση μιας «μοντέρνας» μελαγχολίας – την οποία αποτυπώνει αξιολογία ο συγγραφέας, μέσα σε ένα αθηναϊκό τοπίο που περικλείει την τρέχουσα και υπό καθεστώς κρίσεως μικροαστική μιζέρια ευστόχως κριτικά.

Η Κυρία τραγουδάει τα Μπλουζ
 Billie Holiday
 με τη συνεργασία του William Dufty
 Εκδόσεις: Άγρα
 Μετάφραση: Ιουλία Ραλλίδη
 Σελ.: 327

Όταν η ζωή έχει τα κέφια της, «γράφει» τα καλύτερα μυθιστορήματα: αυτά της πραγματικότητας, όπου ο ήρωας και όσοι τον περιβάλλουν γελάνε και κλαίνε αληθινά, γίνονται το πρωτογενές υλικό με το οποίο θα αποτυπωθεί η περιπέτεια της ανθρώπινης ζωής. Η αυτοβιογραφία της Billie Holiday δεν αποκτά ενδιαφέρον επειδή έχουμε να κάνουμε με ένα σπάνιο φωνητικό και εκφραστικό φαινόμενο στον χώρο της μουσικής σκηνής που ξεσηκώνει πάντα τα μυαλά του μεγάλου κοινού. Το σημαντικότερο είναι ότι η ζωή της ταυτίζεται με την ιστορία της μεγάλης χώρας στην οποία γεννήθηκε. Η περιπέτεια της είναι η περιπέτεια μιας ολόκληρης χώρας – σκληρής, αδυσώπητης και άγριας –, που ωστόσο αφήνει

Η Κυρία τραγουδάει τα Μπλουζ
 Billie Holiday
 με τη συνεργασία του William Dufty
 Εκδόσεις: Άγρα
 Μετάφραση: Ιουλία Ραλλίδη
 Σελ.: 327

ορθάνοικτη την πόρτα στη δυνατότητα να γίνει το όνειρο και το θαύμα πραγματικότητα. Μέσα από την αμεσότητα και τον ζεστό κυνισμό μιας καθημερινής κόλασης, η ζωή της καλλιτέχνιδας εξελίσσεται με

καταιγιστικούς ρυθμούς, ανατροπές, κορυφώσεις και μεγάλες πτώσεις. Ανάμεσα στο 1915 και το 1959, η Κυρία που τραγουδάει τα Μπλουζ κατάφερε να ζήσει πολλές και αντιφατικές όψεις μιας ζωής, της δικής της, εκείνης που ξεκίνησε από τις εξαθλιωμένες γειτονιές της Βαλτιμόρης, την κρουάδα των γκέτο, τα πορνεία και τη θητεία της σε καθολικό αναμορφωτήριο. Ταυτόχρονα, βίωσε σε όλη της την τραγικότητα την εμπειρία του να είσαι άνθρωπος δεύτερης κατηγορίας, δηλαδή μαύρος Αμερικανός πολίτης. Από τα πορνεία ως την κορυφή της μουσικής σκηνής, ο δρόμος που διένυσε η Κυρία των Μπλουζ κάθε άλλο παρά βαρετός υπήρξε – γι' αυτό και το τίμημα μιας τέτοιας ζωής είναι πάντα βαρύ.